

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА

№

6.

KURJER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 21-го Января. — 1847 — Wilno. WTOREK, 21-go Stycznia.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ

Санктпетербургъ, 15-го Января.

Высочайшимъ Приказомъ, 20-го Декабря, назначаются: Командующій Запасными эскадронами 1-го Резервнаго Кавалерійскаго Корпуса, состоящій при Министерствѣ Внутреннихъ Дѣлъ, Генераль-Лейтенантъ *Лангель*, Военнымъ Губернаторомъ г. Воронежа и Воронежскимъ Гражданскимъ Губернаторомъ. Военный Губернаторъ г. Воронежа и Воронежскій Гражданскій Губернаторъ Генераль-Майоръ Баронъ *Ловенъ*, Военнымъ Губернаторомъ г. Новгорода и Новгородскимъ Гражданскимъ Губернаторомъ.

— Высочайшею Грамотою, 21-го Декабря, Всемилостивѣйше пожаловать Кавалеромъ ордена Св. Станислава 1-й степени, Членъ Временнаго Медицинскаго Комитета при Министерствѣ Народнаго Просвѣщенія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Спаскій*.

— Государь Императоръ, въ изъявленіе особнаго Своего благоволенія въ Парижскому астроному *Леверье*, за ученые труды и открытіе его въ области астрономіи, Всемилостивѣйше пожаловать его, въ 21-й день сего Декабря, по ходатайству Министра Народнаго Просвѣщенія, Кавалеромъ ордена Св. Станислава 2-й степени.

ОПИСАНІЕ ПАРАДА,

БЫВШАГО ВЪ ЗИМНЕМЪ ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА ДВОРЦѢ, ВЪ ДЕНЬ БОГОУВЛЕНІЯ ГОСПОДНЯ, 6-го Января 1847 года.

По Высочайшей волѣ, 6-го Января, въ день Богоувленія Господня, собраны были въ залахъ Зимняго Дворца, для окропленія на Иорданѣ Святою водою, знамена 1-го, 2-го, Павловскаго и Морскаго Кадетскихъ Корпусовъ; полковъ 1-й и 2-й Гвардейскихъ Пѣхотныхъ Дивизій, Лейбъ-Гвардіи Литовскаго и Волынскаго, Лейбъ-Гвардіи Саксераго Баталіона, Гвардейскаго Экипажа, Учебнаго Саксераго и Лейбъ-Гвардіи Гарнизоннаго Баталіонъ и Образцоваго Пѣхотнаго Полка, равно штабарты полковъ: Кавалергардскаго Ея Величества, Лейбъ-Гвардіи Коннаго, Кирасирскаго Ея Величества, Лейбъ-Кирасирскаго Ея Величества Наслѣдника Цесаревича, Конно-Гренадерскаго Уланскаго, Гусарскаго, Казачьяго и Атаманскаго Ея Величества Наслѣдника Цесаревича, Лейбъ-Гвардіи Конно-Піонернаго Дивизиона и Образцоваго Кавалерійскаго Полка. При знаменахъ находились: отъ каждаго полка по одному гренадерскому или карабинерному взводу, и при штабтартахъ по одному взводу

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 15-go Stycznia.

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 20-go Grudnia, mianowani zostali: Dowodzący szwadronami zapasowemi 1-go Korpusu Odwodowego Jazdy, zostający przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, Jenerał-Porucznik *Langel*, Gubernatorem Wojsnym miasta Woroneża i Gubernatorem Cywilnym Woroneżkim, Gubernator Wojsny m. Woroneża i Gubernator Cywilny Woroneżki, Jenerał-Major *Baron Chowen*, Gubernatorem Wojsnym m. Nowogrodu oraz Gubernatorem Cywilnym Nowgorodzkiem.

— Przez Najwyższy Dyplomata, z dnia 21-go Grudnia, Najlaskawiej mianowany został Kawalerem Orderu Św. Stanisława 1-jej klasy, Członek Komitetu Lekarskiego tymczasowego przy Ministerstwie Narodowego Oświecenia, Rzeczywisty Radzca Stanu *Spas-ki*.

— Jego CESARSKA MOŚĆ, w dowód szczególnych Swych względów dla astronoma Paryżskiego *Leverrier*, z powodu prac jego naukowych i odkrycia w sferze astronomii, Najlaskawiej mianować go raczył, dnia 21-go Grudnia, na wstawienie się Ministra Narodowego Oświecenia, Kawalere Orderu Św. Stanisława 2-jej klasy.

OPISANIE PARADY,

ODEBYTJ W ZIMOWYM PAŁACU JEGO CESARSKIEJ MOŚCI, W DZIEŃ UROCZYSTOŚCI TRZECH KRÓLI, 6-go STYCZNIA 1847 roku.

Stosownie do Najwyższej woli, dnia 6-go Stycznia, w uroczystość Trzech Króli, zebrane były w salach Zimowego Pałacu, dla pokropienia na Jordanie wodą święconą, chorągwie 1-go, 2-go, Pawłowskiego i Morskiego Kadetkich Korpusów; Półków: 1-jej i 2-jej Dywizji Pieszrej Gwardyi, Litewskiego i Wołyńskiego Przybocznej Gwardyi, Batalionu Saperów Przybocznej Gwardyi, Ekwipażu Gwardyi, Batalionów: Naukowego Saperów i Garnizonowego Przybocznej Gwardyi, oraz Wzorowego Półku Pieszego, jako też sztandary Półków: Kawalergardów Jej CESARSKIEJ MOŚCI, Konnego Przybocznej Gwardyi, Kirasjerów JEGO CESARSKIEJ MOŚCI, Przybocznych Kirasjerów JEGO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI NASTĘPCY CESARZEWICZA, Konnych Grenadyerów, Ułańskiego, Huzarskiego, Kozackiego i Atamańskiego JEGO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI NASTĘPCY CESARZEWICZA, Dywizji Konnych Piannierów Przybocznej Gwardyi i Wzorowego Półku Kawaleryi. Przy chorągwiach znajdowało się: z każdego półku po jednym plutonie Grenadyerów lub Karabiniarów, a przy sztandarach

кавалерія. Пѣхотные взводы состояли изъ 24-хъ, а кавалерійскіе изъ 20-ти рядовъ. Знамена и штандарты находились впереди своихъ взводовъ.

Всѣмъ парадомъ изволилъ командовать Его Императорское Высочество, Главнокомандующій Гвардейскимъ и Гренадерскимъ Корпусами. Всею Пѣхотою, Его Императорское Высочество Наслѣдникъ Цесаревичъ. Всею Кавалерією, Генералъ-Лейтенантъ *Ланской*. Начальники Дивизій, взводами своихъ Дивизій.

Въ 10¹ часовъ, музыка всѣхъ полковъ возвѣстила прибытіе Государа Императора. Обойдя ряды построеннаго въ залахъ войска (причемъ они отдавали честь обыкновеннымъ порядкомъ), Его Императорское Высочество изволилъ шествовать, для слушанія Божественной Литургіи, въ церковь.

По окончаніи Божественной Литургіи, начался крестный ходъ; впереди шло духовенство съ хорутвѣдми и образами и придворные пѣвчіе.

За духовною процессією изволилъ слѣдовать Государь Императоръ, въ сопровожденіи Ихъ Императорскихъ Высочествъ и высшихъ военныхъ и гражданскихъ чиновъ.

При шествіи процессіи, придворные пѣвчіе воспѣвали божественныя гимны и вмѣстѣ съ тѣмъ хоры музыкантовъ, по отданіи войсками чести, играли гимнь: „*Боже, Царя храни!*“. По мѣрѣ слѣдованія процессіи по заламъ Зимняго Дворца, знамена и штандарты присоединялись также къ крестному ходу.

Вся процессія шествовала изъ церкви черезъ Портретную Галерею, Бѣлую Залу, Фельдмаршалскую Залу и Малую Аванзалу, и, сойдя по лѣстницѣ, ведущей къ министерскому подъѣзду, продолжала шествіе по Набережной, къ устроенному на рѣкѣ храму, для освященія воды на Иорданѣ.

При погруженіи Животворящаго Креста въ воду, произведенъ съ вавовъ Петропавловской Крѣпости 101 выстрѣлъ.

По окончаніи служенія и окропленія знаменъ Святою водою, вся процессія въ томъ же порядкѣ возвратилась въ церковь, а знамена присоединялись къ своимъ взводамъ.

Послѣ сего, Государь Императоръ, приказавъ отвести знамена въ свои мѣста, изволилъ удалиться во внутренніе покои Дворца. Бышіе въ парадѣ воспитанники Военно-Учебныхъ Заведеній, послѣ парада, угощаемы были Его Величествомъ, въ Александровской Залѣ, чаемъ.

Церемонія окончилась въ часъ по полудни.

Извѣстія съ Кавказа.

Поспѣшаемъ довести до общаго свѣдѣнія объ отличномъ подвигѣ гарнизона Головинскаго Укрѣпленія, воздвигнутаго въ землѣ Убыховъ, на восточномъ берегу Чернаго моря.

Изъ всѣхъ прибрежныхъ племенъ, воинственныя Убыхи болѣе другихъ уиорствуютъ въ враждебныхъ къ намъ отношеніяхъ. Еще въ 1844 году они пытались овладѣть Головинскимъ Укрѣпленіемъ, которое преграждаетъ путь контрабандной ихъ съ Турками торговлѣ, но штыками храбраго гарнизона отброшены были въ горы.

Съ тѣхъ поръ не предпринимали они важныхъ покушеній.

Нынѣ необыкновенное разлитіе рѣки Шахе значительно повредило оборонительныя верки Форта. Надежда на успѣхъ новаго штурма въ столь неблагоприятныхъ для гарнизона обстоятельствахъ возбудила дерзость Убыховъ. Составивъ многочисленное скопище до шести тысячъ, они рѣшились отомстить за прежнее пораженіе—и вновь были наказаны жестоко.

Сборъ и намѣренія ихъ не могли укрыться отъ мѣстнаго начальства. Двѣ роты Черноморскаго Линійнаго № 7-го Баталіона, занимающія укрѣпленіе подъ командою Майора Банковскаго, усилены были, по распоряженію Генералъ-Адьютанта *Будберга* командою Баталіона № 15-го, перевезенною отъ Геленчика. Такимъ образомъ въ гарнизонъ было до 500 храбрыхъ, готовыхъ встрѣтить, за обрушившимися и скоро исправленными верками, отчаянное нападеніе 6,000 челоувѣкъ.

Убыхи, державшіе укрѣпленіе въ блокадѣ, пошли на штурмъ 28-го Ноября въ 8 часовъ утра.

Гарнизонъ ожидалъ неприятеля; часть стояла по банкетамъ въ одну шеренгу; другая часть въ резервахъ частныхъ—при каждомъ бастіонѣ и общемъ передѣ укрѣпленія.

по однимъ plutonіе Jazdy. Plutonіe Piechoty składali z 24, a Jazdy z 20 szeregów. Chorągwie i sztandary z dowały się na czele swoich plutonów.

Całą paradą raczył dowodzić Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ, Głównodowodzący Korpusami Gwardyi i Grenadierów. Całą Piechotą, Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ NASTĘPNIK CESARZEWICZA. Całą Kawaleryą, Jenerał-Pomocznik *Łanckoj*. Naczelnicy Dywizyi, plutonami swoich Dywizyi.

O godzinie pół do 11-jej, odgłosy muzyki wszystkich Półków obwieściły przybycie Jego CESARSKIEJ MOŚCI. Przeszedłszy szeregi uszykowanego w salach wojska (które przytém oddawało honory zwyczajnym порядkiem), Czesarz Jego Mość raczył udać się do Kościoła, dla wysłuchania Mszy świętej.

Po ukończeniu Nabożeństwa, rozpoczęła się procesya, na czele której szło Duchowieństwo z chorągwią i obrazami i chór nadwornych śpiewaków.

Za duchowną procesyą raczył postępować NAJBLIŻEJSZY CESARZ Jego Mość, w towarzystwie Ich CESARSKICH WYSOKOŚCI i wyższych wojskowych i cywilnych urzędników.

W czasie postępowania procesyi, chór nadwornych śpiewaków śpiewał hymny święte, a chory muzyki, pod daniem przez wojsko honorów, grały hymn: „*Boże zachowaj Cesarza!*“. W miarę jak procesya przechodziła przez sale Zimowego Pałacu, chorągwie i sztandary przycięły się z nią także, i postępowały za nią.

Cała procesya postępowała z Kościoła przez Galeryę Portretów, Białą Salę, Salę Feldmarszałkowską i Młode Przedziałę, i aszedłszy po schodach, prowadzących do Ministeriskiego Krużganek, posuwała się dalej przez ulicę Nadbrzezną, do urządzonęj na rzecz świątyni, dla poświęcenia wody na Jordanie.

Przy zanurzeniu Krzyża Świętego do wody, z wałów Pietropawłowskięj Twierdzy dano 101 działowych wystrzałów.

Po skończonym obrzędzie i pokropieniu chorągwi wodą święconą, cała procesya, w tymże porządku powróciła do Kościoła, a chorągwie przyłączyły się do swoich plutonów.

Następnie Jego CESARSKA Mość, rozkazawszy odnieść chorągwie na miejsce, raczył oddalić się do wewnętrznych pokojów Pałacu. Wychowańcy Wojskowo-Naukowego Zakładów, którzy się znajdowali na paradzie, częstowali byli przez NAJBLIŻEJSZEGO PAŁA herbata w Sali Aleksandrowskiej.

Obrzęd skończył się o godzinie piérwszęj po południu.

Wiadomości z Kaukazu.

Pospieszamy podać do wiadomości powszechnęj nową wiadomość o znakomitemъ męztwa, okazanego przez garnizon warowni Gołowińskięj, w ziemi Ubychów, na brzegu wschodnim Czarnego morza, wznieścionęj.

Ze wszystkich nadbrzeżnych племенъ, wojowniczy народъ Ubychów jest najuporniejszym w nieprzyjawnem względem nas postępowaniu. Jeszcze w roku 1844 probowali oni zdobyć warownię Gołowińską, będącą główną przeszkodą dla ich handlu przemytliczego z Turkami; lecz dzielnie odparci męztwem walecznego garnizonu, ze stratą wrócili w góry.

Od tego czasu nie przedsiębrali żadnych ważnych zamachów.

Gdy obecnie nadzwyczajny wylew rzeki Szache, znacznie uszkodził wały warowni, Ubychy postanowili korzystać z tеj tak nieprzyjawnęj dla garnizonu okoliczności, a nadzieja niezawodnego skutku, podjęła ich ochotę. Zebrawszy się więc w liczny tłumie, około 6,000 wynoszącym, postanowili zemścić się za poprzednią porażkę—lecz znnowу ciężko zostali ukarani.

To zebranie, jak również jego zamiary, nie mogły ujść baczności władz naszych. Dwie kompanie Czarnomorskiego bataljonu liniowego Nr. 7, stanowiące garnizon, pod dowództwem Majora Bankowskiego zostają, w skutek rozporządzenia Jenerał-Adjutanta *Budberga*, wzmocone zostały częścią batalionu Nr. 13, z warowni Helenczyk przewiezioną. W ten sposób garnizon cały wynosił do 500 męźnych, którzy naprawiwszy, ile się dało napręde, uszkodzone szańce, gotowali się do odparcia 6-cio-tysięcznego oddziału nieprzyjaciela.

Ubychy, oblegający warownię, przypuścili szturm w dniu 28 Listopada roku zeszłego o godzinie ósmęj z rana.

Garnizon stał w gotowości do odporn, już-to na wałach w jeden szereg uszykowany, już zebrany w częściowe oddziały rezerwowe, które zajęły stanowiska przy bastyonach, i w głównym środku warowni.

Гермонахъ Макарій Каменецкій, отличившійся при штурмі 1844 года, прочелъ молитву о дарованіи побѣды, и окрошилъ неустрашимыхъ воиновъ святою водою.

Конныя и пѣшія толпы горцевъ съ неимоверною быстротою ринулись одна противъ друга фронта, другая вдоль морскаго берега по направленію между блокаузомъ и моремъ, третья противъ передняго фронта укрѣпленія.

Первая толпа, доскакавъ до волчьихъ ямъ, прикрывающихъ лѣвый фронтъ, спѣшилась. На каждой лошади было по два всадника и рядомъ съ каждою бѣжалъ еще одинъ пѣшій, держась за стремя. Въ продолженіе ихъ движенія сдѣлано изъ каждаго орудія по три картечныхъ выстрѣла. Сойдя съ лошадей, горцы, подъ ружейнымъ и картечнымъ огнемъ девяти орудій, съ величайшею смѣлостію и хладнокровіемъ, перебрались черезъ волчьи ямы, въ которыхъ многіе погибли, спустились въ ровъ и выломали въ нѣсколькихъ мѣстахъ палисадъ; нѣкоторые перешли даже черезъ палисадъ, становясь однимъ другому на плечи, и бросались на брустверъ. Между тѣмъ, орудія, оставленныя на флангѣ, дѣйствовали картечными выстрѣлами на убійственный огонь артиллеріи, около двадцати человекъ горцевъ успѣли вскопчить на туры, подставленные на край бруствера, гдѣ водрузили значки. — Маіоръ Банковскій, наблюдавшій за ихъ дѣйствіями, во время движенія общій резервъ подъ командою Черноморскаго Линійнаго № 15-го Баталіона Пешпоруцка Куржскаго. Едва только пѣшій Гермонахъ Макаріемъ и прибывшимъ въ укрѣпленіе на смѣну его Игуменомъ Ефремомъ, резервъ кинулся къ лѣвому фронту съ крикомъ ура, и штыками опрокинулъ въ ровъ ворвавшихся въ укрѣпленіе горцевъ.

Вторая партія съ дерзостію промчалась между блокаузомъ и морскимъ берегомъ подъ картечнымъ огнемъ трехъ орудій, находящихся на блокаузѣ, ворвалась въ форштатъ хозяйственныхъ заведеній и ринулась прямо къ воротамъ. Не имѣя съ собою топоровъ, горцы рубили ворота шапками, усиливаясь даже выломать ихъ дружнымъ натискомъ плечами, и около часа держались близъ воротъ, поражаемые ружейными выстрѣлами сверху внизъ, съ вышки, построенной надъ воротами, ручными гранатами и нарочно подбавляемыми гарнизономъ пиками. Нѣсколько смѣльчаковъ пытались верхомъ перескочить съ гласиса на брустверъ черезъ палисадъ; небольшому числу пѣшихъ даже удался этотъ дерзкій прыжокъ, но они пали мертвые между брустверомъ и палисадомъ.

Въ 10½ часовъ утра горцы, отбитые съ лѣваго и приморскаго фронтовъ начали поспѣшно отступать, подбирая раненыхъ и тѣла убитыхъ. Третья партія скрылась въ ту же минуту, принявъ атаку, а вторая подошла сѣно и стрѣлы, и отступила не прежнимъ путемъ мимо блокауза, а черезъ рѣку Шахе. Прибывшій при самомъ началѣ нападенія казачій барказъ, подъ командою Хорунжаго Могильнаго, остановился при устьѣ рѣки Шахе, и обстрѣливалъ бѣжавшихъ горцевъ картечью, совокупно съ орудіями, дѣйствовавшими съ фронта, обращеннаго къ рѣкѣ. При переправѣ было много убитыхъ, коихъ тѣла быстрымъ потокомъ унесены въ море.

Третья партія отбита картечнымъ и ружейнымъ огнемъ передняго фронта и, не дойдя ста сажень до бруствера, пошла назадъ, не смотря на примѣръ предводителей ея, тщетно бросавшихся впередъ со значками, чтобы ввести ее въ бой.

Въ 11 часовъ все нападавшіе горцы скрылись, оставивъ во рву и на гласисѣ укрѣпленія 64 тѣла, много орудій и вокругъ укрѣпленія до 150-ти убитыхъ лошадей. Кроме того трофеями нашими были четыре значка и одинъ плѣнный, который вскорѣ отъ ранъ умеръ. При движеніи общаго резерва къ лѣвому фронту, для отраженія ворвавшихся горцевъ, первый овладѣлъ неприятельскимъ значкомъ утеръ-офицеръ изъ дворянъ Красовскій. Съ нашей стороны убито четверо, раненыхъ 12 и контуженныхъ 8. Потери горцевъ простираются до 500 человекъ убитыми и ранеными.

Въ этомъ неравномъ и сильномъ боѣ все чины гарнизона соревновали одинъ передъ другимъ. Достойными сподвижниками храбраго Маіора Банков-

Капелана варовни, закonnикъ Макары Каменецкій, который отличился еще при штурмѣ в року 1844, прочитавшій молитву о зѣланіи звыцѣтвѣ, покropилъ неустрашенныхъ воиновъ водою святою.

Тлумы конныхъ и пешеходныхъ гóрaли, з труднó до увiрzenia шкыбкóцiю, пустили ся до штурму. Jeden з них з левого skrzydła warowni, drugi po nad brzegiem morza, w kierunku między blokhauszem a morzem, trzeci nakoniec uderzył na przodowy front warowni.

Пiрвша бaндa д.бiеглшy до jam wilczych, przykrywajacych lewe skrzydło warowni, zsiadła z koni. Na każdym koniu siedzielo po dwóch górali, a trzeci, trzymający się strzemiem biegł przy koniu. W ciągu tego pierwszego ich poruszenia, dano z każdego działu warowni po dwa wystrzały kartaczami. Zsiadłszy z koni górale, z nadzwyczajną zręcznością i godną podziwu odwagą, przebyli pod gradem kul z ręcznej broni i kartaczów dziełwiciu dział wilcze jamy, w których wielu śmierć znalazło, a spuściwszy się do fossy, wyłamali w kilku miejscach palisadę, podczas gdy inni, stawając jeden drugiemu na ramiona, zdążyli przedrzeć się nawet za palisadę i wejść na przedpiersię. Mimo morderczego ognia z dział, około dwudziestu górali zdołało dostać się już na główny bastion i na nim zatknąć proporce. Major Bankowski, bacznie śledzący całe poruszenie górali, rozkazał w tej chwili oddziałowi głównej rezerwy, pod dowództwem Podporucznika Czarnomorskiego N. 15 batalionu liniowego, Kuriażskiego, pospieszyć w pomoc załodze. Jakoż oddział ten, pobłogosławiony przez kapelana Makarego i przybyłego na jego zmianę zakonnika Jofrema, rzuciwszy się z okrzykiem ура natarł bystro na górali, którzy wdarli się już do warowni, zepchnięci zostali do fossy.

Drugi oddział, przebiegłszy z nadzwyczajną bystrością pod ogniem trzech dział, znajdujących się w blokhausie, drogę pomiędzy morzem a blokhauszem do warowni wiadcąc, wdali się do zabudowań gospodarskich, po za obrębem warowni położonych, skąd następnie rzucili się z gwałtownością do bramy warowni. Niemając z sobą siekier, Górale rąbali wrota szablami, a nawet probowali wysadzić je ramionami — Te usiłowania trwały blisko godzinę, w czasie której wielu z nich padło od strzałów ręcznej broni żołnierzy, znajdujących się na strażnicy nad bramą wzniesionej, jak równie od ręcznych granatów i pik, umyślnie na ten cel przygotowanych. Kilkunastu nawet próbowało w rozpędzie konia przesadzić fossę, najeżoną palisadą; jakoż niektórym z nich udał się ten skok zuchwały, który wszakże przypłacił śmiercią przed szauńcem i palisadą.

Około godziny w pół do 11-ój zrana, górale, odparci z lewego skrzydła oraz od strony morza, zaczęli pierzchać w największym nieładzie, unosząc z sobą zabitych i ranionych. — Piersza bандa skryła się w wąwozie, z którego przypuściła atak; druga zaś, zapaliwszy siano i zabudowania po za warownią będące, pierzchnęła, nie drogą mimo blokhausu, którą przybyła, lecz przez rzekę Szachę, przy ujęciu której zrzucił był kotwice, przybyły właśnie w tej chwili kozacki barkas, pod dowództwem chorążego Mogilnego zostający. Jedno działo na tym barkasie znajdujące się, zdążyło dać kilkanaście razy ognia kartaczami do pierzchających górali, a jednocześnie dzielnie kierowany ogień z dział warowni, nie małą przyczyniał im stratę. W przeprawie przez rzekę wielu górali zginęło, a ciała zabitych bystrością potoku uniesione zostały do morza.

Trzecia bандa, niedobiegłszy jeszcze na 100 sążni do przodowego frontu fortyfikacji, przywitana silnym ogniem z dział i ręcznej broni, cofnęła się, niezważając na przykład swych przywódców, którzy starali się bezskutecznie przywieść pierzchający oddział do porządku i uderzyć z nim do szturmu.

O godzinie 11-ój wszyscy Górale zniknęli, pozostawivszy w fosach i na stoku 64 ciał zabitych, mnóstwo broni i około 150 zabitych koni. Prócz tego dostały się w nasze ręce 4-ry proporce. Do niewoli wzięty został jeden tylko Góral, który wszakże, z powodu ran, wkrótce potem zakończył życie. Przy wzmiankowanym poprzednio natarciu głównego oddziału rezerwy na wdzierających się do warowni Górali, piérwszy proporzec zdobytych został przez podoficera ze szlachty, Krasowskiego. Z naszej strony zabitych było 4-ch, ranionych 12, kontuzowanych 8. Strata Górali ranionych i zabitych wynosi do 500 ludzi.

W tym nierównym i zaciętym boju, żołnierze garnizonu warowni ubiegali się nawzajem o pierwszeństwo. Godnymi spótzawodnikami walecznego Majora Bankow-

скаго были: Черноморскаго Линейнаго No 7-го Баталіона Штабсъ-Капитанъ *Завадскій*, Поручикъ *Шацкій*, Подпоручики: *фонъ-Гойльз*, и *Шановаленко*, Прапорщики: *Натура* и *Китаевскій*; No 15-го Баталіона Подпоручикъ *Куражскій*, Гарнизонной Артиллеріи Подпоручикъ *Самарскій-Лидскій* и Прапорщикъ *Лисицынъ*; Азовскаго Казачьего Войска Хоружіе *Вельзур*, *Бѣлый* и *Могильный*, и Смотритель провіантскаго магазина, Подпоручикъ *Маевскій*, участвовавшій также въ оборонѣ.

Іеромонахъ Макарій Каменецкій, находящійся въ фортѣ Головинскомъ семь лѣтъ, съ самаго его основанія, оставляя нынѣ по болѣзни паству свою, заключилъ свое пребываніе въ фортѣ новымъ опытомъ мужества.

Послѣ штурма, горы; бывшіе въ сборѣ, удалились въ ущелье Бордане, находящееся между Головинскимъ и Навагинскимъ Укрѣпленіями.

Государь Императоръ, по полученіи перваго извѣстія о семъ блистательномъ подвигѣ, Всемилостивѣйше соизволилъ, Маіора *Банковскаго* и всѣхъ офицеровъ, участвовавшихъ въ отраженіи горцевъ, произвестъ въ слѣдующіе чины; нижнимъ чинамъ назначить 12 знаковъ отличія военнаго ордена, и всѣмъ вообще чинамъ гарнизона пожаловать полугодовое жалованье.

Вмѣстѣ съ тѣмъ Его Величеству благоугодно было повелѣть о награжденіи Подполковника *Банковскаго* орденомъ Св. Георгія 4-го класса, внести на разсмотрѣніе Кавалерской Думы сего ордена, а о наградахъ Игумена Ефрема и Іеромонаха Макарія представить Святѣйшему Синоду войти съ представленіемъ.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 13 Января.

Въ Тюльери утверждали, что въ слѣдствіе прибытія вчера изъ Лондона курьера, Король Леопольдъ оставилъ свое намѣреніе отправиться въ Англію, и что Ихъ Величества предположили черезъ недѣлю возвратиться въ Брюссель.

— Въ обихъ палатахъ вчера происходили первыя публичныя засѣданія. Палата перовъ открыла оныя подъ предѣдательствомъ своего президента, канцлера герцога Пакье. Президентъ прочелъ сначала тронную рѣчь, за симъ приступили къ образованію отдѣленій. Министръ иностранныхъ дѣлъ представилъ разныя документы. Потомъ палата разошлась по своимъ отдѣленіямъ, для назначенія предѣдателей и секретарей, а также членовъ комисіи прошеній и адресной комисіи.

— Въ палатѣ депутатовъ происходило вчера засѣданіе, подъ предѣдательствомъ Г. Созе. За симъ въ отдѣленіяхъ происходили выборы предѣдателей и секретарей. Всѣ вновь избранные принадлежатъ безъ исключенія къ большинству консервативной партіи. Потомъ отдѣленія назначили членовъ комисіи прошеній, а палата занялась повѣркою выборовъ. При семъ министръ иностранныхъ дѣлъ представилъ тѣ же документы, которые были имъ внесены въ палату перовъ, а министръ финансовъ предложилъ нѣсколько проектовъ закона относительно ввоза иностраннаго хлѣба. Завтра въ отдѣленіяхъ изберутъ адресную комисію.

— Раздоръ между членами лѣваго центра и отпаденіе Гг. Бильйо и Дюфора отъ Г. Тьера, теперь не подлежатъ никакому сомнѣнію; не согласіе, по видимому, произошло не только на счетъ испанскихъ бракосочетаній, но и относительно другихъ вопросовъ внутренней и внешней политики. Это произведетъ considerable перемѣну въ положеніи партій въ палатѣ, образуется новый лѣвый центръ, состоящій изъ людей умѣренной оппозиціи, который—болѣе будетъ заботиться о дѣлахъ и правилахъ, нежели о пустыхъ личныхъ вопросахъ, можетъ скорѣе занять въ палатѣ важное мѣсто и приобрести особенное вліяніе на общественныя дѣла.

— Г. Тьеръ прибылъ третьяго дня, въ великолѣпномъ экипажѣ, въ палату депутатовъ, гдѣ тотчасъ окруженъ былъ своими друзьями. Онъ былъ весьма веселъ и кажется со дня на день становится толще. Г. Гизо по прежнему отличается своего важною и величественною осанкою, которая противорѣчитъ бы-

скаго были: Черноморскаго линейнаго No 7 баталіону Штабсъ-Капитанъ *Завадзкі*, Поручникъ *Шацкі*, Подпоручники *фонъ-Шоповаленко*, Чоразовіе: *Натура* и *Китаевскі*; No 15-го баталіону Подпоручникъ *Куражскі*, артиллери гарнизонowej Подпоручникъ *Самарскі-Лидскі* и Чоразы *Лисин*; Азовскаго Козачьего войска Чоразовіе: *Віелгѳра*, *Біелгы* и *Могілы*, oraz Dozorca magazynu prowiantow, Podporucznik *Majewski*, który także miał udział i w obronie.

Законникъ Макары Каміеніецкі, znajdujący się w warowni Gołowińskiej od lat siedmiu, to jest: od czasu ięj założenia, opuszczając teraz, z powodu słabości, swą trzodę, zakończył swój pobyt w warowni nowym dowodem mężstwa. Po szturmie, Górale pierzchnęli w wąwóz Bordane, między warowniami Gołowińską i Nowagińską leżący.

Najjaśniejszy Cesarz Jego Mość, po otrzymaniu piérwszej wiadomości o tym świetnym czynie, Najmiłosciwiej raczył Majora Bankowskiego i wszystkich oficerów, którzy mieli udział w odporeniu górali, awansować do rang następnych; że tniierzom przeznaczyć 12 znaków honorowych orderu wojskowego, a wszystkim w ogóle żołnierzom załogi wydać żołd półroczny.

Jego Cesarskiej Mości podobało się zarazem rozkazać, aby względem wynagrodzenia Podpółkownika Bankowskiego orderem św. Jerzego klasy 4-jej, uczynione było przedstawienie Radzie Kawalerskiej tegoż orderu, a co do wynagrodzenia zakonników Jesfema i Makarego, pozostawić przedstawienie Najświętszemu Synodowi.

WІADOMOSCI ZAGRANICZNE.

F R A N C Y J A.

Paryż, 13 stycznia.

Zapewniano w Tuileryach, że w skutku otrzymanego gońca, który wczoraj przybył z Londynu, Król Leopold zaniechał na teraz swęj podróży do Anglii, i że oboje Królestwo Belgijsey mają zamiar na początku przyszłego tygodnia powrócić do Bruxelli.

— Obie Izby odbyły wczoraj piérwsze swoje publiczne posiedzenia. Izba Parów rozpoczęła je pod przewodnictwem swego Prezesa, Kancelerza Xięcia Pasquier. Prezes odczytał naprzód mowę tronową, poczem przystąpiono do odnowienia biur. Minister spraw zagranicznych złożył różne dokumenta. Poczem Izba udała się do swych biur dla mianowania Prezesów Sekretarzy, oraz członków komisji prób i komisji adressowej.

— Izba Deputowanych miała wczoraj posiedzenie pod przewodnictwem P. Sauzet. Poczem we właściwych biurach odbyły się wybory ich Prezesów i Sekretarzy. Wszyscy nowo mianowani należą bez wyjątku do większości konserwacyjnej. Następnie biura mianowały członków komisji prób, a Izba zajęła się sprawdzeniem wyborów. Tu Minister spraw zagranicznych złożył na biurze też same dokumenta co w Izbie Parów, a Minister skarbu przedłożył kilka projektów do prawa względem dowozu zboża zagranicznego. Jutro ma być wybrana w biurach komisya adressowa.

— Poróżnienie między członkami Lewego Środka, i oderwanie się P. Billaut i Dufaure od stronnictwa P. Thiersa, nie podlega już żadnej wątpliwości. Niezgodność zdań wyniknąć miała nie tylko z powodu małżeństw hiszpańskich, ale też i względem innych przedmiotów wewnętrznej i zewnętrznej polityki. Wypadek ten po ciągnie za sobą zupełną i nader ważną zmianę w położeniu stronnictw w Izbie; utworzy się albowiem nowy Lewy Środek, złożony z członków opozycyi umiarkowanej, który, troszcząc się więcej o interesa kraju i o zasady, niż o czeze osobiste zatargi, może wkrótce zająć ważne stanowisko w Izbie i wywierać stanowczy wpływ na bieg interesów publicznych.

— P. Thiers przybył wczoraj wspaniałym ekwipażem do Izby Deputowanych, gdzie jego zaufani przyjaciele natychmiast go otoczyli i witali. Wygląda on bardzo wesoło, i zdaje się, iż codzien nabiera lepszej tuszy. P. Guizot ma zawsze ową poważną, mężką postawę, która z ruchliwością P. Thiersa tak wielką tworzy sprzeczność. Zresztą,

стротъ движеній Г. Тьеръ. Впрочемъ здоровье Г. Гизо, послѣ послѣдней болѣзни, нѣсколько поправилось.

— Въ *Corsaire-Satan* пишутъ: „Насъ нельзя подозрѣвать въ лести къ Г. Гизо; мы безпристрастны ко всемъ. *Constitutionnel* не имѣетъ такой чистой совѣсти. Увѣдомляя, что Тунисскій Бей предложилъ великолѣпные подарки Г. Гизо и его дочерямъ, эта газета знала, что Министръ не принялъ ихъ, но не сказала того. Не хорошо. Рано или поздно показаніе будетъ опровергнуто, и публика обвинитъ газету въ дурномъ поступкѣ. — И по чему же не признать, что Г. Гизо всегда отказывался отъ подарковъ, предлагаемыхъ ему иностранными Государями? Онъ принималъ только ихъ портреты въ позолоченыхъ рамкахъ. Онъ отбѣргъ испанскій титулъ герцога Санъ-Антоніо и Тунисскіе алмазы. Онъ не хочетъ быть ни герцогомъ, ни богачемъ; онъ сохраняетъ свое простое имя, подобно Тюрго, Неккеру, К. Періе, и вопреки Каріо, Лене, Мартиньяку, которые приняли титулы графовъ и виконтовъ. — Тунисскій Бей не нагналъ въ домъ Министерства Иностранныхъ Дѣлъ, какъ въ другихъ домахъ, которые онъ могъ бы посетить, кабинета, наполненнаго драгоценными художественными предметами, принесенными въ даръ хозяйну Дворами и даже артистами. По этому въ *Constitutionnel* думали или хотѣли заставить думать, будто Г. Гизо получилъ что нибудь! Пусть газета откажется отъ этого заблужденія. Этой черты будетъ недостаать для сличенія, которое какой нибудь Паутархъ сдѣлаетъ ивсегда между однимъ изъ друзей *Constitutionnel* (Тьеромъ) и Г. Гизо. Честь и справедливость тому, кто заслужилъ ихъ!“

— Г-нъ Ламартиль прѣхалъ въ Парижъ, чтобы на- ходиться на первыхъ засѣданіяхъ палаты.

— Въ *Constitutionnel* объявляютъ, что префектъ Шерскаго департамента отрѣшенъ отъ должности, за допущеніе къ побѣгу графа Монтемолица изъ Буржа.

14 Января.

Посится слухъ, что министерство надѣется имѣть на своей сторонѣ, въ нынѣшнее засѣданіе палаты, гораздо значительнѣйшее большинство голосовъ противу того, какое имѣло оно въ Августѣ прошедшаго года.

— Третьяго дня прибыли въ Парижъ двое знатныхъ англійскихъ чиновниковъ: членъ парламента, лордъ казначейства сэръ Томасъ Вейсъ, зять Людіана Бонапарте, и секретарь тайнаго совѣта сэръ Чарльсъ Гревиль.

— У Англійскаго посланника лорда Норменби, третьяго дня, былъ первый вечеръ въ нынѣшнюю зиму, на коемъ находились — г-нъ Тьеръ и всѣ члены оппозиціи. Замѣтили въ числѣ гостей также графа Моле, но Г. Гизо не было.

— Въ *Esprit Public* напечатано: „Третьяго дня Буржа была приведена въ волненіе важными извѣстіями. Сообщаемъ ихъ, не ручаясь въ достоверности. Говорили, что первымъ дѣломъ Испанскихъ Кортесовъ было утверженіе правъ Инфантины Дони Луизы, Герцогини Монпансерской, на Испанскій Престолъ въ случаѣ бездѣтной кончины Королевы Изабеллы. — По другимъ извѣстіямъ, Г. Бульверъ (Посолъ Англійскій) старался побудить Кортесовъ къ уничтоженію правъ престолонаслѣдія Герцогини Монпансерской и къ объявленію, что въ случаѣ бездѣтной кончины Королевы, Кортесы изберутъ Короля изъ ея родственниковъ, за исключеніемъ сестры. Испанское же и Французское Правительство отвѣчало на это предложеніемъ формально признать права Герцогини. Не сомнѣвались въ согласіи большинства Кортесовъ на сіе предложеніе. Говорили, что Французскій Посолъ, Г. Брессонъ, получилъ по сему случаю опредѣлительныя и формальныя предписанія.“

— Правительство предписало недавно всемъ генераламъ, находящимся въ военныхъ округахъ или начальствующимъ департаментами, не оставлять своихъ постовъ въ продолженіе зимы. Тѣмъ изъ нихъ, которые были въ отпуску, приказано немедленно возвратиться къ своимъ должностямъ. Эти предписанія даны въ слѣдствіе безпорядковъ, которые уже произошли во многихъ мѣстахъ по и причинъ дороговизны хлѣба, или еще могутъ произойти, и требуютъ немедленнаго и рѣшительнаго употребленія военной силы.

— По постановленію парламента назначены въ нынѣшнемъ году два кредита на построеніе 300 новыхъ церквей и на содержаніе ста викарныхъ сидѣнни-

здоровіе P. Guizot по отнѣтнѣй chorobie nieco się wzmo- nilo

— W *Corsaire-Satan* piszą: „Nie można nas podejrzwać o pochlebstwo względem P. Guizota; jesteśmy bezstronni względem wszystkich. Ale *Constitutionnel* (organ P. Thiersa) nie może pochłubić się równie czystym sumieniem. Donosząc bowiem, że Bej Tunetański ofiarował bogate dary P. Guizot i jego córkom, dziennik ten wiedział dobrze, że tych darów Minister nie przyjął, a przecież zamleczal o tѣm. To niedobrze. Prędzej czy później każda fałszywa wieść zostanie zbita, a publiczność obwini gazetę o niesumienne postępek. I dla czegoż nie mamy przyznać, że P. Guizot zawsze odrzucał dary, które mu zagraniczni Monarchowie ofiarować chcieli. Przyjmował tylko ich portrety w złoconych ramach. I teraz właśnie nie przyjął hiszpańskiego tytułu Xięcia San Antonio, jako też dyamentów Tunetańskich. Nie pragnie on być ani xięciem ani bogaczem; przestaje na prostym swym imieniu podobnie jak Turgot, Necker, K. Perrier, wbrew postępowaniu PP. Carnot, Lainé, Martignac, którzy przyjęli tytuły Hrabów i Wice-Hrabów. Bej Tunetański nie znalazł zgody w mieszkaniu Ministra spraw zagranicznych, jak znalazłby w innych domach, gdyby się mu je zdatło odwiedzić, gabinetu zawieszonoego drogiemi arcydziełami sztuki, zło- bionemi w darze gospodarzowi przez obce dwory, a nawet przez samych artystów. Przetoż *Constitutionnel* sądził, albo przynajmniej chciał aby drudzy sądzili, że i P. Guizot otrzymał coś w darze. Niechże więc teraz ten dziennik uzna i odwoła błędne swe przekonanie; tego albowiem rysu brako wać będzie do porównania, jakie kiedyś może nowy Plutarch czynić będzie między jednym z przyjaciół dz. *Constitutionnela* (Thiers) a P. Guizotem. Cześć i sprawiedliwość temu, kto na nie zasłużył!“

— P. Lamartine przybył do Paryża, w celu znajdowania się na pierwszych posiedzeniach Izby.

— *Constitutionnel* donosi, że prefekt departamentu Cher, złożony został z urzędu, za ucieczkę Hr. Montemolina z Bourges.

Dnia 14 stycznia.

— Krząją pogłoski, że gabinet spodziewa się mieć na obecnem posiedzeniu daleko znakomitszą większość niż w miesiącu Sierpniu.

— Onegdaj, zjechało tu dwóch mężów Stann, należących do składu rządu angielskiego, to jest: Sir Tomasz Wyse, członek parlamentu, Lord Izby skarbowej, zięć Lucjana Bonapartego, i Sir Karol Granville, sekretarz tajnej rady.

— Poseł angielski, Lord Normanby, dawał zawezoraj pierwszy wieczór tѣj zimy, na którym wraz z P. Thiers znajdowali się wszyscy członkowie opozycji. Hr. Molé, był także obecnym, ale P. Guizota nie było.

— W *Esprit Public* czytamy: „Onegdaj na giełdzie panowała wielka niespokojność w skutek otrzymanych ważnych wiadomości; umieszczamy je tutaj, nie ręcząc za ich wiarygodność. Powiadano, że pierwszym czynem zwolanych hiszpańskich Korteżów, było uznanie praw Infantki Dony Ludwiki, Xiężny Montpensier, do korony hiszpańskiej, w razie bezpotomnego zejścia Królowej Izabelli. Według innych wiadomości, P. Bulwer (Poseł angielski) usiłował skłonić Kortezy do uchylecia praw Xiężny Montpensier do następstwa tronu, jako też ogłoszenia, że na przypadek bezpotomnego zejścia Królowej, Kortezy wybiorą Króla z pomiędzy jej krewnych, z usunięciem siostry Rządu francuzki i hiszpański odpowiedziały na to wniośkiem, aby uznać urządowie prawa Xiężny. Nie wątpiono o zgodzeniu się większości Korteżów na ten wniosek. Powiadano, że Poseł francuzki, P. Bresson, otrzymał w tѣj mierze stanowcze i formalne instrukcje.“

— Rząd zalecił niedawno wszystkim Generałom, zastającym na czele wojennych okręgów lub dowodzącym departamentami, aby nie opuszczali swego stanowiska w przeciągu zimy. Tym zaś którzy byli na urlopie, rozkazano wrócić niezwłocznie do swoich obowiązków. Rozkazy te wydane zostały w skutek zaburzeń, które już wynikły w wielu miejscach z powodu drożyzny zboża, albo jeszcze wniknąć mogą, i wymagają stanowczego i niezwłóznego użycia siły zbrojnej.

— Izby uchwały na rok bieżący podwójny kredyt, przeznaczony na wzniesienie 300 nowych kościołów filialnych i płace dla stu wikaryuszów po 360 fr.; z tego zatem

ковъ; по чему министръ духовныхъ дѣлъ осперся къ епархіальнымъ епископамъ, о содѣйствіи ихъ къ распредѣленію назначенной суммы.

— Изъ Алжира получены донесенія отъ 5-го с. м. Маршалъ Бюжо намѣренъ былъ 7-го числа ѣхать для осмотра колоній въ Сагедъ. Изъ Орана получаютъ благоприятныя донесенія относительно господствующаго порядка и спокойствія въ этой пограничной области. О Бу-Мазъ ничего не слышно; это догадывается, что между Арабами не нашель онъ сочувствія. По слухамъ извѣстно, что онъ отправился къ Кабиламъ, или въ южнѣ страны отъ Константины.

А н г л і я.

Лондонъ, 9 Января.

Протекціонисты, предводительствуемые лордомъ Станлеемъ, собрались третьяго дня въ загородномъ домѣ герцога Ньюкестль, въ Кломберъ-паркѣ, для совѣщанія о предпріятіяхъ партіи на будущіяхъ засѣданіяхъ парламента.

— Третьяго дня, депутация общества, требующаго пониженія пошлины на чай, обратилась къ первому министру съ просьбою, о содѣйствіи намѣренію общества. Лордъ Дж. Россель обѣщаль депутации рассмотреть прошеніе.

— Бомбейскій курьеръ привезъ письма изъ этого президентства по 15-е Декабря. Положеніе дѣлъ въ Индіи было самое удовлетворительное. Кашемирскіе инсургенты, возставшіе противъ Гулабъ-Синга, усмирились. Въ Синдѣ господствовала также совершенная тишина, въ слѣдствіе чего два Европейскіе полка, пять полковъ Синаевъ, почти вся регулярная кавалерія и артиллерія получили приказаніе перейти обратно чрезъ Индъ, и возвратиться въ Индію. Эти войска составляютъ почти 7,000 человекъ, которыми уменьшается пятнадцати-тысячная армія въ Синдѣ. — Въ Афганистанѣ, напротивъ того, все было въ большомъ беспорядкѣ: распри между Достъ-Магометомъ и его сыномъ, Акбаръ-Ханомъ, достигли высшей степени. 26-го Октября, генераль-губернаторъ лордъ Гардингъ уѣхаль изъ Симлы, гдѣ онъ провелъ жаркое время года, въ Лудіану, имѣя въ виду окончательное устройство дѣлъ Пенджаба.

— Изъ Монтевидео полученъ подлинный документъ, въ коемъ Орибе обнародоваль подлежащія конфискаціи имѣнія, принадлежащія политическимъ его противникамъ въ Ла-Платѣ. Если Орибе сіе самовольное распоряженіе приведетъ въ исполненіе, то это послужитъ къ уничтоженію англійскихъ интересовъ въ этой обширной странѣ. И потому въ Сити вообще думаютъ, что англійское правительство будетъ энергически протестовать противъ сей насильственной мѣры.

— Королева назначила капитана Грея губернаторомъ острововъ Новой Зеландіи, и командиромъ въ двухъ особыхъ провинціяхъ Нью-Ульстеръ и Нью-Минстеръ.

— Здѣсь очень многіе принимаютъ католическое исповѣданіе, въ томъ числѣ принялъ оное одинъ изъ богатыхъ фабрикантовъ, причемъ пожертвоваль онъ на постройку католической церкви 10,000 ф. ст.

— Въ теченіе прошедшей недѣли, въ Англійскомъ банкѣ состояло 28,258,260 фунт. стер. банковыми билетами; 14,951,572 звонкою монетою, 18,611 векселями, съ условіемъ уплаты съ семь дней, и на 416,915 фунтовъ стерлинговъ разныхъ драгоценностей.

И т а л і я.

Римъ, 2 Января.

Праздникъ Нового Года, снова подаль поводъ жителямъ Рима, къ изъявленію новыхъ знаковъ любви и преданности къ Его Святѣйшеству. Около 11 часовъ по полуночи, когда небо стало проясняться послѣ проливнаго дождя, на площади дель-Поццо собралось до 6,000 чел. всѣхъ классовъ жителей, которые въ предшествіи трехъ оркестровъ музыки и трехъ знаменъ папскаго цвѣта (желтаго и бѣлаго), отправились къ кверинальскому дворцу, по длинной улицѣ Корсо, которой дома, какъ бы по условію, въ нѣскольکو минутъ украсились разноцвѣтными богатыми коврами, вывѣшенными изъ оконъ. Въ рядахъ этого торжественнаго шествія находилось особенно много

поводу, Ministerъ вызнавъ, возвалъ Бискуповъ, абы изъ своей стороны причиниць сѣ чиели до роздѣла помиеионепо кредиту.

— Зъ Алгиери мамы wiadomości z d. 5 go b. m. Marszałek Bugeaud miał wyjechać 7-go na objazd wsi w Sahelu. Z Oranu nadechodzą pomysłne raporty o panującym porządku i spokojności w tej prowincyi pogranicznej. O Bu Mazie nie nie słyhać: co przekonywa, że między Arabami nie znalazł spóeczucia; tyle tylko wiadomo z krążących pogłosek, że się udał do Kabyłów, albo na południe Konstantyny.

А н г л і я.

Лондонъ, 7 stycznia.

Протекціонисти, mającъ Lorda Stanley na czele, zgrupowali się dzisiaj w domu wiejskim Xięcia Newcastle, w Clumber-Park, w celu naradzenia się nad planem postępowania w ciągu następnych posiedzeń parlamentu.

— Onegdaj, deputacja związku, mającego na celu zniesienie cła od herbaty, udała się do pierwszego Ministra z prośbą, aby raczył wspierać zamiary związku. Lord John Russell oświadczył deputacji, że prośba jej wzięta będzie pod rozwagę.

— Goniec z Bombaju przywiózł listy z tej prezydenyi, dochodzące do d. 15 grudnia. Stan rzeczy w Indiach był całkiem zaspakajający. Powstanie w Kaszmirze, którzy podnieśli byli broń przeciw Gulab-Singowi, poskromieni są ostatecznie. W Sindzie także panuje zupełna spokojność, tak, że dwa półki europejskie, pięć półków Sipajów, i prawie cała regularna jazda i artyllerya, otrzymały rozkaz, przejść na powrót przez Indus, i wrócić do Indyi. Wojska te wynoszą w ogóle około 7,000 ludzi, a tym sposobem armia angielska w Sindzie, licząc 15,000 ludzi, zmniejszona jest prawie o połowę. W Afganistanie przeciwnie, wszystko jest w największym nieładzie i zamieszaniu. Zajścia między Dost-Mohamedem i jego synem Akbar-Chanem, doszły do najwyższego stopnia zawziętości. Dnia 26 października, Jeneralny Gubernator Indyi, Lord Hardinge, wyjechał z Simli, w górah, gdzie przebywał przez skwarny czas lata, do Ludiany, mając na celu załatwić tam ostatecznie sprawy Pendżabu. Zwązga angielska, stosownie do traktatu Umristskiego, wyszła d. 9 grudnia z Lahory.

— Z Montevideo otrzymano autentyczny dokument, przez który Oribe ogłosił konfiskacyą dóbr i własności, jakie jego przeciwnicy polityczni posiadają w La Plata. Jeżeli Oribe wprowadzi w wykonanie to samowolne rozporządzenie, będzie to zniszczeniem interesów angielskich w tej odległej okolicy. Sądzą też powszechnie w City, że rząd angielski energicznie protestować będzie przeciw temu gwałtownemu postępkowi.

— Królowa mianowała Kapitana Grey Gubernatorem wysp Nowej Zelandyi, oraz i dowódcą w dwudziestu oddzielnych prowincyach: New Ulster i New-Munster.

— Ciagle wiele osób przechodzi na łona katolickiego kościoła; między innemi zmienil wyznanie w Leeds bogaty fabrykant, który przytém na budowę kościelki katolickiej ofiarował 10,000 f. szt.

— Bank angielski posiadał w zeszłym tygodniu 28,258,260 funt. szter. w biletach bankowych, 14,951,572 w gotowiznie, 18,611 w wexlach wypłacalnych, przeciągu dni siedmiu, a 416,915 funt. szter. w kosztownościach.

В ѣ с ѣ н ѣ.

Римъ, 2 stycznia.

Wczorajsza uroczystość Nowego Roku, dała повод mieszkańcom Rzymu do nowych oznak miłobicia i szanowania ku osobie Ojca św. Около godziny 11 wj z rana, wnet po ustaniu ulęwnego deszczu, zebrało się na placu del Popolo blisko 6,000 ludzi wszelkiego stana, którzy z trzema хорami muzycznymi i z trzema хорami w barwach Papieżkiej (żółtej z białem), przeciągnęli przez ulicę Corso, której domy, jak gdyby na umowie nie basło, w kilku chwilach ozdobiły kobiercami swe okna. W szeregach tej uroczystej processyi znajdowało się naderwyczej wielu duchownych, mianowicie sędziwych starców, podczas gdy młodzież składała się po większej części z uczniów uniwersytetu, którzy się także do processyi przyłączyli. Or-

духовныхъ особъ, частью весьма пожилыхъ, и молодыхъ людей принадлежащихъ къ университету. На многихъ пунктахъ процессія останавливалась, и хоръ состоящий изъ 500 чел. пѣлъ, при аккомпанементѣ оркестра, нарочно для сего дня сочиненный народный гимнъ. Когда все прибыло на площадь Монте-Кавалло на которой, по утверженію очевидцевъ, собралось до 40,000 человекъ, вскорѣ Папа вышелъ на главный балконъ, въ сопровожденіи кардиналовъ и епископовъ. Въ ту самую минуту солнце выглянуло изъ—за облаковъ и освѣтило величественную картину, когда Святой Отецъ, при всеобщей тишинѣ, благословлялъ тыщели народъ, стоявшаго на коленяхъ. Послѣ того началось торжественное пѣніе; Папа далъ знакъ народу, чтобы все надѣл шланы, но весьма и многие послѣдовали этому отеческому совѣту; изъ преданности и благоговѣнія почти все, не смотря на худую погоду, оставалось непокрытыми головами. По окончаніи пѣнія раздалось восклицаніе: *c viva Pio nono*, и долго еще раздалась гнѣ крики оглашала воздухъ даже послѣ того, какъ Папа, отблагодаривъ собраніе, удалился во внутренность дворца. Его Святейшество живо былъ тронутъ этимъ изъясненіемъ народной любви и изъяснилъ свое особенное удовольствіе депутатамъ процессіи.

— Въ тотъ же день, въ большой залѣ Капитолійскаго дворца, пропѣта была въ честь Папы кантана, въ которой слова сочинены графомъ Маркетти, а музыка Россини. Графъ Сиракузскій, принцъ Леопольдъ, десять кардиналовъ и другія знатныя лица находились на этомъ празднествѣ.

— Мы узнали отъ людей заслуживающихъ довѣріе, что по окончаніи контракта, заключеннаго прежнимъ правительствомъ съ домою Торлонія, монополія и пошлина съ соли будутъ отменены, а медочетъ отъ сего въ государственныхъ доходахъ будетъ покрытъ податью съ доходовъ.

— Со вчерашняго числа устроено здѣсь нѣсколько часовъ по французскому способу; 12-ть часовъ т. е. полдень принять за главный моментъ. Постепенно все часы на башняхъ будутъ устроены по сему численію времени; сначала это счисленіе казалось Римлянамъ неудобнымъ; но для публики это будетъ очень полезно.

— Извѣстія о кораблекрушеніяхъ нынѣ чаще приходятъ чѣмъ когда либо; на Адриатическомъ морѣ, сверхъ сего, появляются еще греческіе пираты, кои, какъ слышно, ограбили уже два судна, панское и сардинское.

— Донъ Мигуэль по причинѣ болѣзни намѣренъ оставить Римъ и отправился въ деревню. Извѣстіе сие имѣетъ свою важность по причинѣ настоящаго положенія Португалии.

Лукка, 1 Января.

Въ прошлую ночь, супруга наследнаго герцога Лукскаго, (дочь герцогини Беррійской) разрѣшилась отъ бремени принцессою.

ИСПАНІЯ.

Мадридъ, 14 Января.

Вчерашнее засѣданіе палаты депутатовъ было весьма занимательно. Партія прогрессистовъ живо выразила свои намѣренія, хотя и съ болѣею умеренностію, которую одобрялъ даже министръ внутреннихъ дѣлъ. Сегодня палата выслушала докладъ коммисіи о выборѣ г-на Сарториуса. Члены партіи прогрессистовъ, Гр. Мартенъ, Нуэльясъ и Мадозъ сильно возставали противъ кабинета, но Гр. Монъ и Пидаль съ успѣхомъ защищались. Выборъ г-на Сарториуса утвержденъ.

— Генрихъ Флоресъ, бывший президентъ республики Эквадоръ, оправился изъ Сантандера, чрезъ Францію въ Англию.

— Принцъ Генрихъ Нидерландскій прибылъ 20 с. м. въ Кадиксъ, для починки своего фрегата. Начальствующій генералъ отправилъ въ гавань почетный караулъ, отрядъ кавалеріи и три кареты и салатовалъ принца 21 выстрѣломъ изъ орудій. Принцъ занялъ приготовленное для него помѣщеніе, гдѣ немедленно представился ему генералъ Кампузано и все офицеры.

— Правительство получило изъ Галиціи доносеніе, что португальскій генералъ баронъ Казаль, 20 м. м. выѣхалъ Мигуэлистомъ изъ г. Браги, и велѣлъ раз-

szak задерживалъ сѣ въ wielu punktach, a chór śpiewaków, składający się z przeszło 500 osób, wykonywał przy towarzyszeniu muzyki, hymn narodowy, umyślnie na ten dzień ułożony. Za przybyciem orszaku na plac *Monte Cavallo*, przed pałac Kwirynalski, na którym było już do 40,000 osób zgromadzonych, Papież ukazał się wkrótce w wielkiej łodzi tegoż pałacu, otoczony Kardynałami i Prälatami. W tej samej chwili słońce przebiło się przez chmury, i najpogodniejszym swym blaskiem oświeciło wspaniały obraz, gdy Ojciec św., w pośród najuroczystej ciszy, udzielał Apostolskie błogosławieństwo ludowi, którego niezliczone tysiące z pokorą na kolona upadły. Po skończeniu tego obrzędu, rozpoczął się hymn uroczysty. Papież dał znak ręką z krążanku, ażeby zgromadzenie ukryło głowy, ale mało kto poszedł za tą ojcowską radą, i prawie wszyscy, ze czcią i uszanowaniem pomimo ponawiającego się deszczu, pozostali z odkrytymi głowami. Po ukończeniu śpiewu zabrzmiało tysiączno głośno: *c viva Pio nono*, i przeciągało się długo jeszcze po oddaleniu się Papieża, który pozdrowiwszy uprzejmie zgromadzenie, wrócił do wewnętrznych pokojów. Ojciec św. był głęboko wzruszony tym nowymi dowodem miłości narodowej, i oświadczył to wystanęj ku niemu deputacyi processyjnej.

— W tymże samym dniu wieczorem wykonano w wielkiej sali Kapitolium kantatę na cześć Ojca św., do której słowa napisał Hr. Marchetti, a muzykę ułożył Rossini. Xiążę Leopold, Hr. Sarakuzy, 10 Kardynałów i inne znakomite osoby znajdowały się na tej muzycznej uroczystości.

— Dowiadujemy się od wiarygodnych osób, że po upływie kontraktu, zawartego przez rząd poprzedni z domem Torlonia, ma być zniesiony podatek i monopolium soli, a ubytek z tego powodu w dochodach publicznych, pokryty będzie podatkiem od dochodów.

— Od dnia wczorajszego uregulowano tu kilka zegarów na sposób tak nazwany francuzki; godzinę 12 w południe oznaczono za punkt stały. Zwolna wszystkie zegary wieżowe mają być urzędzone podług tej rachuby czasu. Ulepszenie to zdawało się z początku dla wielu Rzymian niedogodnym, ale dla ogółu będzie zapewne z korzyścią.

— Doniesienia o nieszczęściach morskich są w tym roku liczniejsze niż kiedykolwiek; na m. Adryatyckiem zjawiają się jeszcze prócz tego Grecy piraci, którzy, jak słychać, zrabowali już dwa okręty, papieżki i sardyński.

— Don Miguel popadłszy w chorobę, ma zamiar opuścić Rzym i udać się na wieś. Ta wiadomość nie jest bez interesu, ze względu na teraźniejsze położenie Portugalii.

Lukka, 1 stycznia.

Zeszlęj nocej dziedziczna Xiężna Lukieska (córka Xiężny Berry) powiła szczęśliwie córkę.

НИСЗРАНІЯ.

Мадридъ, 4 stycznia.

Posiedzenie Izby Deputowanych w dniu wczorajszym, było bardzo zajmujące. Stronictwo progressistów wynurzyło jawnie swoje zamiary, lubo w sposobie nader umiarkowanym; sam Minister spraw wewnętrznych oddał mu sprawiedliwość. Dzisiaj zajmowała się Izba sprawozdaniem kommissji o wyborze P. Sartoriusa. Członkowie stronictwa progressistów, PP. Martin, Nuelvas i Madaz mocno powstawali na gabinet, i pomimo oporu PP. Mon i Pidal, wybór P. Sartoriusa został potwierdzony.

— Jeneral Flores, były Prezydent Rzeczypospolitej Równikowej, udał się śpiesznie z miasta Santander, lądem, przez Francją do Anglii.

— Xiążę Henryk Niderlandzki zawinął 20-go z. m., do Kadyxu, dla naprawienia swojej fregaty *Xiążę Oranii*. Dowodzący Jeneral wysłał do portu kompanią wyborczą, oddział jazdy i trzy karety, tudzież kazał powitać Xięcia 21 wystrzałami z dział. Następnie zajął Xiążę przygotowane dlań mieszkanie, gdzie go natychmiast Jeneral Campuzano, łącznie z wyższymi oficerami odwiedził.

— Z Galicyi nadeszła tu do rządu wiadomość, że portugalski Jeneral Baron Casal, wypędził Miguelistów d. 20 z m. Braha, i ujętych przewodzców rozstrzelać kazał.

стрелять захваченных зачинщиков. Макдональд спасся бегством. Это сражение было весьма кровопролитно.

— Герцогъ Пальмелла, удаленный изъ Португаліи, прибылъ въ Мадридъ.

5 Января.

— Мар изъ Вилума, при открытіи вчерашняго заседания палаты, объявилъ, что должность председателя сената (которую онъ нынѣ получалъ) не должна имѣть въпредъ политическаго значенія, которое бы распространялось на управление публичными дѣлами. „Я только буду старателен, — слова маркиза, — защищать преимущества сената, которые опредѣлены уставомъ.“

— Неутомимый каталонскій генералъ — капитанъ, генералъ Бретонъ, расположился главною квартирою въ Боналасъ, съ тою цѣлю, чтобы лично преслѣдовать карлистскія шайки. Говорятъ Кабрера самъ начальствуетъ надъ сими вооруженными отрядами.

— Правительство получило донесеніе, что изъ Англии отправлены значительныя припасы оружія, но не извѣстно для кого, — для карлистовъ, или прогрессистовъ.

ПОРТУГАЛІЯ.

(Изъ англ. газ.)

Въ извѣстіяхъ изъ Португаліи, отъ 31-го Декабря сообщаютъ, что Маршалъ Сальданья, разбивъ Бомфима, выступилъ изъ Торресъ-Ведраса для преслѣдованія дасъ-Антаса, и что 30-го онъ долженствовалъ имѣть свою главную квартиру въ Рио-Маюрѣ. Дасъ-Антасъ, подошедшій съ 3,000 человекъ до этого пункта на помощь Бомфиму, узнавъ о его поражении и о приближеніи Королевскихъ войскъ, поспѣшно отступилъ на Коимбру. Помощникъ его, Цезарь Васконселосъ, присоединился тамъ къ нему съ 2,500 человекъ, очистивъ Сантаремъ, который былъ занятъ войсками Королевы 28-го Декабря. Въ *Daily-News* подтверждаютъ извѣстіе о разбитіи Мигуелистовъ Барономъ Казалемъ, въ Брагъ. Говорятъ, Баронъ Казаль лишился ста человекъ убитыми и ранеными. Гверильясы Макъ-Донцелла потеряли 312 человекъ убитыми. Двѣ возставшія партіи стараются теперь согласиться между собою. Капитанъ Мендесъ Лейтъ былъ посланъ къ Мигуелистамъ; а Мигуелистскій Генералъ Макдональдъ къ Сентлбристамъ. Гверильясы возвратились въ свои дома, и будучи теперь обезоружены, не возбуждаютъ болѣе ни какого серьезнаго опасенія. Въ официальной *Diario*, отъ 30-го числа, напечатана Королевскій декретъ, подписанный всеми Министрами, которыми отмѣняются присяжные суды въ отношеніи къ нѣкоторымъ преступленіямъ до тѣхъ поръ, пока этотъ декретъ не будетъ уничтоженъ законодательнымъ собраніемъ. Въ числѣ этихъ преступленій находятся поджигательство, убійства, нанесеніе тяжкихъ ранъ, возмущеніе съ оружіемъ въ рукахъ, заговоръ, частный подлогъ и проч. и проч.

— Изъ Мадрида пишутъ отъ 4 го Января: „Мы узнали изъ Лиссабона, что Генералы Бомфимъ, Селестино, Муенино де Альбуеркъ (тяжело раненый), всѣ офицеры, 500 человекъ пѣхоты, 400 стрелковъ и 220 человекъ кавалеріи сдались, 24-го Декабря, въ Торресъ-Ведрасъ, Маршалу Сальданья, и олжны были прибыть, 26-го, въ Лиссабонъ. Только Графъ да-Тампа бѣжалъ. Дасъ-Антасъ отступилъ съ 1500 человекъ въ Оporto. Сальданья двинулъ свои войска къ сѣверу въ трехъ различныхъ направленіяхъ. Сегодня поутру носился здѣсь изъ Мадрида слухъ, что войска Королевы Донны Маріи вступили въ Оporto.“

Główny ich wódz Macdonald, ratował się ucieczką. I wa miała być nader krwawa.

— Xiążę Palmella, wydany z Portugalii, przybył Madrytu.

Dnia 5 stycznia.

Margrabia Viluma, zagajając wczoraj posiedzenie Senatu, oświadczył, że godność Prezesa Senatu, którą właśnie powołany został) nie ma mieć żadnego szereg politycznego znaczenia, któreby się rozciągało aż do kierowania sprawami publicznymi. „Starac się tylko będą (rzekł Margrabia) bronić prerogatyw Senatu w obrębie zakreszonego przez ustawę koła.“

— Niezmordowany Jenerałny Kapitan Katalonii, Jenerał Breton, założył główną swoją kwaterę w Banolas, mierząc osobiście ścigać bandy Karlistów. Sam Cabrera ma się znajdować na czele tych zbrojnych.

— Rząd otrzymać miał wiadomość o znacznej wysyłce broni z Anglii, czy dla Karlistów lub Progressistów, wiadomo.

PORTUGALIA.

(Z gazet angielskich).

W wiadomościach z Portugalii, pod d. 31 grudnia czytamy, że Marszałek Saldanha, poraziwszy Bomfim, wyruszył z Torres-Vedras dla ścigania Das Antasa, i dnia 30-go miał mieć główną kwaterę w Rio Major. Das-Antas, na czele 3,500 ludzi, doszedłszy do tego miejsca na pomoc Bomfimowi, skoro się dowiedział o jego porażce i zbliżaniu się wojsk królewskich, spieszenie cofnął się do Koimbry. Pomocnik jego, Cezar Vasconcellos, połączył się z nim tam z oddziałem 2,500 ludzi, oswobodziwszy Santarem, który był zajęty przez wojska Królowej 28 grudnia. — W *Daily-News* potwierdzają wiadomość o klęsce zadanej Miguelistom przez Barona Casala pod Bragą. Powiadają, że Baron Casal utracił sto ludzi zabitych i ranionych. Guerillasowie Macdonalda utracili 312 ludzi w zabitych. Dwa obecnie w Portugalii istniejące stronnictwa powstańców, usiłują teraz połączyć się z sobą, i w tym celu wysłały do siebie nawzajem listy. Kapitan Mendes Leit udął się do obozu Miguelistów, a Jenerał miguelistowski Macdonald do Septembrystów. Guerillasowie wrócili do swoich domów, będąc teraz rozbrojonymi, nie grożą żadnym ważnym niebezpieczeństwem. W gazecie urzędowej *Diario*, pod 30 grudnia, umieszczono dekret królewski, podpisany przez wszystkich Ministrów, zawieszający sądy przysięgłe względem niektórych występków dopóty, dopóki tego dekretu nie uchylą prawodawcze zgromadzenie. W liczbie tych występków znajdują się: podpalanie, zabójstwo, zadanie ciężkich ran, bunt z orężem w rękę, spisek, prywatne fałszerstwo i t. d.

— Z Madrytu piszą pod d. 4 stycznia: Otrzymałem wiadomość z Lizbony, że Jenerałowie Bomfim, Celestino Munsinho de Albuquerque (ciężko raniony), wszyscy oficerowie, 500 ludzi piechoty, 400 strzelców i 220 jazd poddali się 24 grudnia w Torres-Vedras Marszałkowi Saldanha, i jako jeńcy odesłani zostali do Lizbony. Tytuł Hrabia da-Tampa ratował się ucieczką, i jak słychać odpłynął do Anglii. Das-Antas cofnął się na czele 1,500 ludzi do Oporto. Saldanha poprowadził swoje wojska na północ w trzech oddzielnych kierunkach. Według krążącej w Madrycie pogłoski, wojska Królowej Donny Maryi, zajęły Oporto d. 4 stycznia.